

## "אור שרה"

ע"ש האישה הכשרה שרה בת לולוה ז"ל

עלון מס' 918

## פרשת ויחי - "אלוקים חשבה לטובה"

לקראת חופשה צפויה, כרגיל החלו בני המשפחה לתכנן את מסלולי הנסיעה, לבנות סדר יום, מה יהיה מסלול ההליכה והיכן ייהנו באטרקציה מדהימה. הם נערכו לקראת שעות האיכות עם אבא, ובדמיונם חזו את חלוף רכבם נופים משכרים, בדרם לחוויות משפחתיות נעימות... ביום המיועד לטיול, השכימו כולם קום, ולאחר תפילה בשעה מוקדמת העמיסו את הרכב בכל טוב, לקראת הנסיעה הארוכה. הרב א. נכנס לרכב, מחליק את המפתח פנימה בשלווה, הרכב מתעורר לחיים, אולם מתחיל מיד לחרחר בכבדות... הרב א. אינו מוסכניק, אבל לבו אמר לו שמדובר בתקלה רצינית. מסתבר שהגיר במנוע שבק חיים לכל חי, מה שאומר שכמעט אי אפשר לנוע איתו... בצער רב מתחילים בני המשפחה לרוקן את הרכב מכל מה שהועמס עליו לפני דקות מספר, והרב א. מתחיל לברר כיצד ניתן לתקן את התקלה החמורה, היכן כדאי לבצע תיקון שכזה, מה עלות התיקון, ועוד... התשובה לשאלה האחרונה מותירה אותו המום ונרעש: 18,000 ש"ח זה המחיר להחלפת הגיר, והרב א. נחרד. תיקון כה יקר? מנין לו הכסף לממן תיקון כזה? האם כדאי לעשות זאת בכל מוסך מזדמן, או אולי במוסך החברה בדווקא? וכמה זמן יקח תיקון כזה, שנשמע כה מורכב עד שכל תוכניות החופשה תשתבשנה להן?! הרב א. מחזק את ילדיו כי הכל מידי שמים, ולבטח גם זו לטובה. הוא מתחיל לברר ולהתייעץ, והומלץ לו לשלוח את הרכב למוסך מורשה של החברה היבואנית. שם נאמר לו כי התיקון יארך כמה ימים, וליבם של בני המשפחה נופל בקרבם. לראשונה, ייאלצו לוותר על טיול משפחתי נעים ומיוחל כל כך... חולפים יומיים, והנה טלפון מהמוסך, המבשר כי הרכב מוכן וניתן לבוא לקחתו. הרב א. ממנהר לנסות למוסך, ומצטייד מבעוד מועד בשיני כרטיסי אשראי, אחד - שלו, בתקווה כמוסה שהמסגרת תחזיק מעמד מול ההוצאה העצומה הזו, ועוד אחד שביקש מחבר - כגיבוי והלוואה... הוא מגיע למוסך, בודק את הרכב, הכל תקין לעילא ולעילא. פונה לדלפק התשלום, הכרטיסת שלו מודפסת יפה יפה כמקובל במוסך מורשה, והיתרה לתשלום עומדת על: 0! לתשלום: 0 ש"ח! - כך כתוב, שחור על גבי לבן! הוא מביט בדף שלפניו נבוך ותוהה. הרי זה לא יתכן! במוסך לא רשמי, תיקון שכזה עולה 18,000 ש"ח. במוסך רשמי - לבטח אמור לעלות יותר. ובכלל, בכל מקרה, הרי הרכב שהה כאן יומיים, הגיע שבור וחזר פעיל. איך יתכן שזה בחינם? ברור לו שזו טעות, והוא פונה אל הפקידה. זו משיבה לו בלקוניות, כי עקב תקלה בכל דגמי רכב זה, החליטה החברה היצרנית לממן את החלפת הגיר לכל הרכבים שבדגם זה בשנות ייצור מסויימות, ובלבד שהרכב לא עבר את ה-150,000 קילומטר. 'הרכב שלך עמד בקריטריונים, כך שהיית זכאי להחלפת הגיר על חשבון החברה. זה בחינם, סע לשלום!' הרב א. שומע, וחש כי לבו מנתר בקרב. הוא כלל לא ידע שהיתה תקלה בדגמים אלה, לבטח לא הכיר את הסיפור הזה על החלפת הגיר חינם אין כסף, והנה הוא מתבשר בבשורה כה טובה - התיקון חינמי, ההחלפה על חשבון החברה. ברגע הראשון נזכר כי העלה בדעתו לתקן את הרכב במוסך שאינו מוסך החברה, שם לבטח היה משלם טבין ותקילין, לפתע הוא מבין כמה גדולה הסייעתא דשמיא ששאל והתייעץ, והחליט להעביר את הרכב למוסך החברה, שם הוא תוקן בחינם! אך זה עוד כלום... הוא נכנס אל הרכב, מניע, ולנגד עיניו ניצב מד הקילומטרים, והוא ברור, מרצד, אור כתום על גבי מסך המחווים. הרכב גמע עד עתה: 149,640 קילומטר!!!

על הפסוק בפרשתנו **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף אֶל תִּיבָאוֹ כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי, וְאַתֶּם חֹשְׁבֵתֶם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֹשְׁבֵה לְטוֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה פִּיּוֹם הַזֶּה לְהַחְיֹת עִם רַב** (בראשית נ, יט-כ). כתב רש"י: שמה במקומו אני? בתמיחה, אם הייתי רוצה להרע לכם כלום אני יכול? והלא אתם כולכם חשבתם עלי רעה והקדוש ברוך הוא חשבה לטובה והיאך אני לבדי יכול להרע לכם?

בספר "ההארה שבהסתר" כתב כי מכירת יוסף לעבד ארוגה הייתה במערכת הכללית של הנהגת הקדוש ברוך הוא בעולם. בקביעה זו יצוקה השקפה כללית על חיינו ועל המתרחש בעולם. הבה ננסה להכנס ל"נעליו" של יוסף הצדיק. יעקב אוהב את יוסף יותר משאר בניו וכתוצאה מכך אחיו מקנאים בו על היחס המיוחד שהוא מקבל. יוסף חולם שני חלומות שמביאים אותו למסקנה חד משמעית - יבא יום וכל בני משפחתי ישתחוו לי. יוסף "דואג" לספר את חלומותיו לבני משפחתו, עד שבסופו של דבר אחיו מתנכרים לו ומתכננים להורגו. ראובן, מתוקף תפקידו ככבוד מתכנן הצלה ומחליט להשליכו לבור. על ידי כך, חשב, אוציא אותו משם לאחר שאר האחים יעזבו את המקום ואוכל להשיבו אל אביו. התוכנית לא יצאה אל הפועל מכיוון שיהודה, אשר לא ידע את תכוננו של ראובן, החליט שעדיף למוכרו לאורחת ישמעאלים במקום שימות בבור. המשך הסיפור ידוע לכולם - יוסף יורד למצרים ולאחר תהליך מרתק הוא מתמנה לשליט בכל ארץ מצרים! העניין מתגלגל עוברות עשרים ושתיים שנה - אחיו יורדים למצרים עקב רעב כבד ששורר בארץ כנען, והנה החלום הופך למציאות - כולם משתחוים לו כולל אחיו... האחים ניסו לטרפד את החלום, הם מכרו אותו לעבד על מנת להרחיק אותו והתכוונו להיפטר ממנו. מתברר, שדווקא פעולת "ריחוק" זו, היא היתה הגורם שהם בעצמם יבואו וישתחוו לו... גם יוסף, למרות כל התהפוכות שידע, לא נוטר לאחיו. וזה מה שאמר להם יוסף בסיומה של הסאגה המשפחתית הזו "ואתם חשבתם עלי רעה, אלוקים חשבה לטובה". הלקח מדבריו, הן הבורא מצרף את מעשי בני האדם ומוליד אותם לקראת תכלית טובה. גם אם התכוונו האנשים לרעה, יסייעו מעשיהם לקידום המטרה השמימית הטובה. כן, כל אחד מאיתנו, אם רק יתבונן במאורעות העבר, בוודאי ייזכר באירועים שהתרחשו - מקרים שבשעתם נראו כה רעים ונוראים, אסונות ופגעים, ולבסוף הוברר שהם היו שלבים של הדרך שהובילה לטובה ולברכה. יש בדברים אלו יעידוד רב עבורנו, גם בשעות של קושי ומצוקה. רק בעלי אמונה מורשרת, איתנה ומחושלת - מסוגלים לחוש זאת גם בעת החשכה, הפגעים והכאב, רק הם יש ביכולתם לחוש ולדעת שהם נמצאים בידיים בטוחות, בידי הקדוש ברוך הוא. גם כשקשה לנו, גם כשנראה שהתלאות אינן נגמרות והכל הולך נגדנו, אל לנו להישבר, נאמין שאנחנו בידי הטובות של האלוקים שחפץ אך ורק בטובתנו ועם הזמן נראה שאולי זה היה נראה רע, אבל באמת - "אלוקים חשבה לטובה". הסיפור הבא שלפנינו ימחיש לנו דברים אלו היטב. הרב א. ה. יהודי נכבד ובעל משפחה, מחזיק ברשותו רכב מזה מספר שנים. האמת היא, כי בעצם הוא כלל אינו זקוק לרכב, אלא שהרכב משמש אותו למטרות חסד. כמה פעמים בשבוע הוא מתנדב להסיע חולים ומבקרים לבתי החולים וחזרה, להתנדב לשמח חולים או לחלק סלי מזון. בעצם, זוהי כמעט המשימה הבלעדית של הרכב, כך שניתן לכנותו 'רכב החסד'. רק מדי פעם, בעיתות חופשה, משמש הרכב את בני המשפחה, בצאתם לתור את הארץ ולהתענג על נופיה. באחת הפעמים,

הפעם, לא רק לבו של הרב א. קופץ משמחה, גם הוא בעצמו קופץ. פתאום הוא מבין שהרכב ניצל במקסימום את הגייר הקודם, ורגע לפני שיאבד את זכותו להחלפת הגייר בחינם – שלח לו הבורא מתנה יקרה, ושבר לו את הגייר. עתה הוא מצוייד בגייר חדש, אותו קיבל חינם אין כסף, במתנה מאבא שבשמים, בשבירת הגייר בדיק, אבל בדיק, ברגע הנכון! הוא מתחיל לתאר לעצמו מה היה קורה לו היה יוצא צפונה, לו ילדיו היו נהנים מעוד יום אחד של טיול. באותו רגע היה מאבד את הזכות לגייר חדש, היה נפרד מהון עתק כדי לתקן את התקלה ברכב. עתה הבין כי את התקלה שלח לו מלך חנון ורחום, שחס על כספו, זימן את התקלה ברגע הנכון, והנה כי כן – הרכב תקין לגמרי, ובחינם! הוא שב הביתה, ומספר לילדיו על חסד ה' ונפלאותיו, והם, המומים ונרגשים, מבינים כמה חסד ה' היה בתקלה, כמה טוב היה שהוצרכו לפרק את הרכב מכל מה שהועמס עליו, כמה רחמי ה' היה בביטול הטיול, כמה הם חייבים להודות ולהלל... הרב א., שסיפורו הובא בגיליון 'דרשו', מסכם את סיפורו: 'הנה כי כן, מה שנראה לנו כתקלה – הוא נס. מה שנראה לנו כשיבוש – הוא חסד. מה שנראה לנו כמשהו שלא הולך – הוא לטובה ולברכה, ובגדול!'. יהודי יקר! אם גם אתה מתמודד עם תקלות, אם גם אתה חווה שיבושים בתוכניות, זכור ואל תשכח כי בורא עולם, מלך חנון ורחום, אב אוהב ומיטיב – מנהל את העולם, מנווט את מה שקורה כאן, לטובתך, רק לטובתך. לפעמים רואים זאת בעיניים, לפעמים פחות, אולם תמיד – זה המצב, ללא כחל ושרק. הבה נתחזק באמונה בו, בידיעה שכל מה שהוא עושה זה לטובתנו, ואז נזכה לראות בחסדו הגדול וברחמיו המרובים!

כן, הכל תלוי בצורת ההסתכלות של האדם על חייו. אדם צריך לדעת איך להביט על החיים, כיצד להתייחס לבעיות העומדות בפניו. חשוב שנדע ונבין: כל החיים מסתדרים על פי השכל שלנו, הממתיב את הדרך שבה נשקף על מה שקורה עמנו. הכל תלוי במה שאתה חושב. אם אתה חושב שזו בעיה – זו אכן תהיה בעיה, אם תחשוב שזו איננה בעיה – זו לא תהיה בעיה. אדם מצייר את החיים שלו במוחו וכך קובע כיצד ייראה הטוב שלו ולהבדיל, הרע שלו. הכל תלוי בו ובמבטו על החיים. כמה נפלא מתבאר עתה מאמר רבותינו על "מי שנותנים לו כוס של ברכה לברך ואינו מברך 'מקצרים' לו את ימיו": "כוס" בגימטריה "אלוקים" – שזה שם של מידת הדין, וגם יין זה דין כמו שכתוב "אל תרא יין כי יתאדם" (אדום זה דין ולכן יין מורה על מידת הדין). ואם כן, נפרש כך: "מי שנותנים לו כוס" – שזה דין, "של יין" – המרמז על דין, "ואינו מברך" – אינו אומר תודה לה', אלא יש לו קושיות ותרעומות – "מקצרים" לו את ימיו. מי שה' נותן לו בעיה והוא אינו יודע לומר תודה גם על הבעיה – דבר זה מקצר ימים. אם ה' נתן לך בעיה – אמור לו תודה, היה שמח בבעיה! וכי אתה יודע מה צריך היה להיות במקומה? יש לך מושג איזו צרה צרורה היתה צריכה לנחות על ראשך – והקדוש ברוך הוא הציל אותך ממנה והחליף אותה בבעיה שהציב בפניך? אדם לעולם אינו יכול לדעת מה היו אמורים לזמן לו חייו וכיצד הצילו הקדוש ברוך הוא, אך עליו להאמין ש"כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא – הכל לטובה". זאת ועוד: אדם לא יודע לאן ולאילו כיוונים תתפתח הבעיה שלו. פעמים רבות כל כך אנו רואים ש"אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה", ומה שנראה היה כצרה צרורה – התברר חיש מהר כרווח והצלה. להלן סיפור מופלא ביותר, שיש בו כדי ללמדנו על כמה עלינו לדעת שכל מה שעובר על האדם הוא בהשגחה פרטית, ולא תמיד אנחנו רואים את טובותינו בכך ולעיתים בדיעבד אנו מבינים מהי החשיבות של אותו מאורע שעבר עלינו. ומעשה היה כך היה: סיפורנו מוסב על נהג מונית המתגורר בבית שמש שעלה לרכבו אדם רחב ממדים וביקש להגיע לירושלים. כשהגיעו לקרבת מקום, עצרו בצומת ואז הנוסע שילם את מחיר הנסיעה. מאחר שהרמזור היה עדיין אדום, ביקש הלה לרדת. נהג המונית הסכים אולם האיש התקשה בפתחת הדלת והציאה ממנה בשל מבנה גופו. באותו רגע הרמזור התחלף לירוק, ונהגים שנסעו מאחוריו החלו צופרים לו שייסע. הנהג התבונן במראה האחורית והבחין כי אחד הרכבים הנמצאים מאחוריו הוא משטרתו ולפיכך ביקש מאותו אדם שימתין קמעה, כדי

שהוא יעצור לו בתחנה הממוקמת מטרים ספורים מאחורי הצומת ובכך לא יפריעו למהלך הנסיעה. בטרם קיבל תשובה כך עשה – התקדם מספר מטרים ועצר לנוסע בתחנה. הלה יצא לדרכו והרכב המשטרה שהיה מאחוריו עצר לידו וביקש ממנו לדומם מנוע ולתת לו את רישיון הרכב והנהיגה. כאשר שאל מיודענו מדוע, השיב לו השוטר, שהוא עצר בצומת. מיד התפתח ויכוח קולני בינו לבין השוטר. השוטר עצמו, ברגע שרישיון נהג המונית הגיע לידו, החל כותב לו דו"ח משטרתו. הלה כעס עד מאוד וטען בכל תוקף כי לא עצר בצומת. אולם כל זאת לא עזר לו והדו"ח נמסר לידו. מיודענו לא הצליח להתגבר על מה שארע עימו ולא עלינו פתח את פיו במילים שאינן במקום. בשמוע השוטר את הדברים, הלה לא שלט ברוחו ולא עלינו החל להפליא בנהג את מכותיו למשך שניות אחדות. מיודענו החליט לא לוותר לשוטר על מעשהו וחשב לעצמו "לא מספיק שהשוטר כתב לי דו"ח למרות שלא עצרתי בצומת, הוא גם הרביץ לי?! היה לא תהיה! אני אלמד את אותו שוטר לקח!". הוא החליט להגיע לאחד מבתי החולים הממוקמים באזור וניגש למיון. שם הוא התלונן באוזני האחיות שקיבל מכות בכל גופו והוא חש בכאבים בעצמותיו ובטוח הוא שהשוטר שבר לו את אחת מעצמות גופו. האחיות מילאה את הטופס וניגשה לרופא, תוך שהיא מעדכנת אותו בתלונת הנהג. לאחר מכן, ניגש אליו אחד רופאים ובדק אותו מכף רגל ועד ראש משך דקות ארוכות. לאחר מכן הביט בו ואמר "אדוני, אתה בריא בכל גופך. גם מבדיקות הדם שלקחנו הן תקינות". הנהג החל צועק "איך זה ייתכן?! חטפתי מכות מידי השוטר וכל גופי כואב". אולם הרופא השיב "אני מצטער. אני לא רואה שום סימן לכך!". הנהג ביקש מהרופא שיעשו לו צילום רנטגן, אולם הרופא טען בתוקף שאין צורך בכך וכתב עבורו מכתב שחרור. כל דמו רתח בקרבו והוא לא הסכים לוותר לשוטר. לפיכך פנה לאחד המכוניס הפרטיים ושם ביקש שיבצעו לו צילומי רנטגן. "בטוח שהוא שבר לי את אחת העצמות! לא ייתכן, שאני סובל כאבים חזקים ללא שום סימן!". לאחר דקות אחדות פנה אליו הרופא מהמכון. הנהג פנה אליו ושאל "נו, מצאתם משהו?!". "כן" השיב הרופא. "ידיעתי שתמצאו!" קרא הנהג בהקלה עצומה "איזו עצם שבורה מצאתם?! מה הנזק שנגרם לי?!". תוך כדי שהוא מדמיין לעצמו כיצד הוא ניגש למחלקת חקירות שוטרים ושם יציג בפניהם את המסמך המרשיע ובכך ילמד את אותו שוטר לקח לכל החיים. הוא הפליג בדמיונות נוספים, על כך שיפנה לעורך דין כדי לתבוע את המשטרה! ואז הרופא פנה אליו ושאל "תגיד, אתה חש בכאבים ברגליים?". "כמובן! הרי השוטר הרביץ לי חזק". "לא. אני מתכוון לפני העימות בינך לבין השוטר". הנהג חשב קמעה ואמר "עכשיו שאתה מזכיר זאת, כן. מידי פעם אני מרגיש בכאבים ברגליים". "דע לך" אמר הרופא בהתרגשות "סג גלוי קרה לך. המכות שקיבלת, זה הדבר הטוב ביותר שקרה לך!". הנהג הביט בהלם בפני הרופא והלה המשיך "דע לך כי גילינו אצלך את המחלה הידועה ברגליים. אולם, למזלך המחלה בתחילתה ולכן עדיין לא נשלחו גרורות לשאר חלקי הגוף וניתן בנייתוח פשוט להציל את חייך ברמת סיכונים נמוכה עד מאוד! דע לך, שאם לא היינו מגלים זאת עכשיו, סביר להניח, שתוך חודשים מספר היית חש בכאבים בכל גופך ולא היה נותר לך זמן רב לחיות!". מיודענו היה בהלם למשמע דברים אלו ונשלח לניתוח עוד באותו היום. חלפו כמה ימים והלה השתחרר מבית החולים לאחר שהניתוח עבר בהצלחה, והרופאים בחסדי השם הצליחו לנקות את רגליו לגמרי מן המחלה. כמובן שהוא עשה סעודת הודיה לבורא עולם וקרא גם לאותו שוטר, שהפליא בו את מכותיו. את הסיפור המרגש שהתרחש עימו סיפר לקהל הרב שהגיע לסעודה. באותו מהלך הוא גם ביקש סליחה מהשוטר על ניבול פיו והלה ביקש ממנו סליחה על כך שהרביץ לו. ואז פנה השוטר ואמר "תראה, אני חייב לומר לך. בחיי קיללו אותי רבים וביזיונות רבים 'חטפתי' מאנשים רבים. אבל מעולם! אני חוזר, מעולם! לא הרמתי את ידי. אתה הראשון בשלושים השנים, בתקופה זו שבה אני משרת כשוטר, אתה הראשון שעליו הרמתי יד! אני לא יודע מה קרה לי. כיצד ייתכן,

שהוצאת אותי משלוותי!". והנהג השיב לעומתו בהתרגשות מרובה "הקדוש ברוך הוא רצה להוציאני מאפילה לאורה. להציל את חיילי! אני מודה לקדוש ברוך הוא, שכל זה קרה עמדי. אין ספק שבאותו זמן רגשותיי התפרצו בקרבי ורק רציתי להתנתק בך. אבל הקדוש ברוך הוא הוכיח לי, שכל זה קרה רק לטובתי ולמעניי". מי ייתן ונשכיל להודות לקדוש ברוך הוא על כל מה שקורה עמנו.

כך מובא בספר "מסילת ישרים", כי בזמן הדוחק והצרה על האדם להשיב אל עצמו שכל מה שעושים משמים הכול זה לטובה, וזה כי אפילו הצער והדוחק הנראה בעינינו רעה, איננו באמת רע אלא טובה אמיתית. וכמשל הרופא החותך את הבשר או את האיבר שנפסד כדי שיבריא שאר הגוף ולא ימות, שאף על פי שהמעשה אכזרי לכאורה, באמת אינו אלא רחמנות להיטיבו באחריתו ולא יסיר החולה אהבתו מהרופא בעבור זה המעשה אלא אדרבה יוסיף לאהבה אותו. כן הדבר הזה, כשיחשוב האדם שכל מה שהקדוש ברוך הוא עושה עמו לטובתו הוא עושה, בין שיהיה בגופו, בין שיהיה בממונו ואף על פי שהוא אינו רואה ואינו מבין איך זה הוא טובתו, ודאי לטובתו הוא.

לפעמים אנו מקבלים נזק עצום, קושי רב וכישלונות. נכנסים לתוך עצמנו, מחפשים את המיטה, נכנסים אליה ומקווים שהמצב יעבור לאחר השינה... אדם העושה זאת בורח מהמציאות עמוק יותר אל תוך הבור. נכנס לבועה שממנה קשה יהיה לו לצאת. אם חלילה אתה במצב של חושך וכאב, הרם ראשך אל בורא עולם, אל מי שנתן לך את הקושי, דבר אליו, הראה לו אמונה אמיתית והוא ברחמינו יעלים לך את הקושי כלא היה... אל תעשה חשבונות שמים, אל תחשב את דרכי של הקדוש ברוך הוא! לפעמים דבר הנראה לך כנזק, הוא בעצם הרפואה עבורך בעתיד. עיניי כאלו, המביטות אל כל צרה ונזק שחלילה באים, נותנים כוחות לעמוד איתנים בקושי, ואתן העיניים יזכו אף לראות איך הקושי שעברנו, הנזק שהזקנו היו בעצם הישועה שלנו לעתיד לבוא...

הבה ונראה מהסיפור שלפנינו, כי שסיפר הרב צבי נקר שלישי"א, המוביל אותנו לתובנה, כי גם אם אבא שבשמים גורם לנו להצטער לפעמים, זה אך ורק למעננו ולטובתנו, גם אם בשכלנו הקטן איננו מסוגלים להבין זאת בשעת הצרה. זהו הכלל: תמיד אחרי החושך הקדוש ברוך הוא נותן אור... הסיפור המיוחד שלי התרחש בשעה שהשאנו את בתנו הראשונה. היום אנו אוהזים בנישואי הנכדים תודה לה', ואת הסיפור הזה אני אוהב לספר לכל אחד מן המחוננים. תקופה קצרה לפני אירוסי הבת, החילוני לעסוק ביהלומים. מה פתאום יהלומים? היו לך סיבות רבות ואחת מהן היתה המחשבה שאוכל להמשיך לעסוק בלימוד התורה. החלטתי להקדיש שעות ספורות למסחר הזה ובמשך היום כולו לעסוק ביהלומים האמיתיים. אני זוכר את נקודת המפנה הראשונה בהרחבת העסק. אם עד עכשיו עסקתי ברכישת מספר יהלומי גלם ושיווקם, עמדתי עכשיו בפני עיסקה רצינית. רכשתי חבילת יהלומים בסכום אדיר, זה היה הימור מסוים אבל לא הלכתי עליו לפני בדיקת שוק יסודית. עמדתי לטוס לבלגיה עם החבילה הזו וסוחר יהלומים ידוע אמר היה לחכות לי במקום. ביתנו היה מלא פרחים, יומיים קודם התארכה בתי הראשונה עם בן עלייה ואנחנו היינו מאושרים. הבטחנו סכום גדול יחסית כאשר אנחנו מסתמכים על העסקה הקרובה, בעזרת ה'. אני זוכר את הלילה שלפני הטיסה. פרפרים בבטן. אני סוחר יהלומים חדש וירוק, פעם ראשונה עולה על מטוס בכלל ודי חושש. נכון, אני כבר לא ילד קטן, כבר מחתן אוטוטו את הבת הראשונה ומתרגש מאוד. אמרתי לעצמי, יוסף, אתה צריך לקבל על עצמך קבלה, משהו שיגן עליך ועל היהלומים שלך בדרך, ככה תצליח להירגע. הרצתי במוחי אפשרויות שונות של קבלות, ולבסוף צף בזכרוני ספר 'מחניים' ישן וחבוט שמסתובב אצלנו בבית ושייך לבני הפעוט. הילד יודע את הספר בעל פה ונרדם רק איתו. רבי עקיבא והשודדים, כך קוראים לספר אם אינו טועה. מסופר שם על רבי עקיבא שיצא לדרך עם חמור, נר ותרגול, כל אלו אבדו לו בדרך, הנר כבה, התרגול והחמור נטרפו ורבי עקיבא הקפיד לומר שהכל לטובה, וכך אכן היה. שודדים הגיעו לעיר הסמוכה,

זו שתושביה לא הכניסו את רבי עקיבא, וכך ניצל התנא. אילו היה הנר דולק, התרגול מקרקר והחמור נוער, היה מתגלה מהר. החלטתי לקחת על עצמי את האמונה שהכל לטובה, וכך נרדמתי סוף סוף. הטיסה היתה קצרה וחלקה, אבל הנחיתה היתה נוראה, אימה. פתאום אני מגלה שחבולת היהלומים אינה איתי. מחטט בכל הכיסים והמטמונים, בחורים ובסדקים, ולא מאמין למה שרואות עיניי, למה שאינן רואות. זה לא יתכן, הייתי עד כל הטיסה ואף נוסע חשוד לא נצמד אלי. ואולי בעצם השארתי את החבילה בבית? בבוקר קמתי מאוחר מעט והייתי לחוץ מאוד, עכשיו אני חושב שאיני זוכר במדויק אם הכנסתי את החבילה אל המחבוא שיעדתי לה או לא. נתליתי בתקווה הזו ובחדרי באכסניה שעתיים אחר כך אני רוצה ליצור קשר עם רעייתי ולבקש ממנה לחפש את החבילה, אבל במחשבה שניה אני נעצר, היא לא תעמוד באבידה הזו. בסוף, אני מתקשר בכל אופן ומכוון את האישה אל המקומות האפשריים תוך שאני מספר לה על מסמך אבוד שחשבו אבל לא ממש קריטי. אם היא תגלה את החבילה שם היא תגיד מיד. האישה אינה מגלה לא מסמך ולא חבילה ואני מבין שהחבילה אינה בבית, אללי. אולי השארתי אותה בסוף בבורסה, יש לי שם כספת פרטית. לא מאמין שזה נכון ובכל אופן מוחי הקודח מנסה גם את האפשרות הזו. אין לי שום אפשרות לבדוק את הכספת מחוץ לארץ לכן אני מודיע לסוחר היהלומים הבלגי שהעיסקה מבוטלת ומזמין מהר טיסה חזור. שבור ורצוף אני עושה את דרכי בחזרה אל ארץ הקודש, ומתחיל להבין את גודל השבר. אני עוצם עיניים וגל של מרידות גואה בי. כל כך התרגשתי, כל כך רציתי להצליח, כל כך הרבה תקוות תליתי בטיסה הזו, ואפילו קבלה לחתי על עצמי להצלחה ולשמירה. הי... איזו קבלה? לומר שהכול לטובה. הכול לטובה. אוי, ריבוננו של עולם, אני לא עומד בזה, איך למען ה' יכול להיות שאבדה נוראית כזו היא לטובה? אני שבור לרסיסים ובכל אופן מאמץ את כל כוחות הנפש שלא ידעתי שקיימים בי, מביט אל קרעי העננים שבחלון העגול שלצידי ולוחש: "ריבוננו של עולם, אב הרחמים, אני לא מבין כלום, אבל מבקש ממך שתעזור לי להתחזק באמונה שהכול לטובה. הכול, אפילו האבדה הזו". וזהו. שבת הביתה, התחמקתי משאלות האישה, סיפרתי שהכול בסדר ושצריך להתכונן לחתונה, ישבתי וחשבתי מה אני עושה, מה? דבר ראשון נסעתי לבורסה, הכספת הייתה ריקה כמו שחשבתי, החבילה לא הייתה שם. בני המשפחה מתחילים להתעניין איך הרווחים, החותן רוצה לדעת פרטים, וגם שני בני דודים שמבינים בעסק. אני הולך ומסתבך בהסתרה שלי ומתחיל להתחרט, אולי עדיף היה לספר, לבקש עזרה, אבל עכשיו מאוחר מדי, איך זה יתקבל שלא סיפרתי עד עכשיו. אפילו לאדמו"ר שלנו אני חושש ללכת, אולי החותן והמחותנים יראו אותי שם ויבררו למה באתי ויגלו את הסוד האפל. אני מרגיש איך חומות גדולות ואטומות סוגרות עלי, מה אני עושה? לאן אני פונה? ואם לא די בכך, מתקשר החותן ומציע שלפני שנסגור על אולם שמחות שמא וכדאי שנסגור על דירה (היה זה בימים שבהם קניית דירה לזוג צעיר עדיין הייתה ששימה שפויה יחסית). מגומגמי שזה עתה שבת מטיסה דחופה ואני קצת עייף, אולי בעוד כמה ימים. זהו, החומות הולכות ומתקרבות ואני מתקשה לנשום. בכל אופן מגלה סדקים בחומות ומנסה לשאוף אוויר. ריבוננו של עולם, אני מאמץ את הקבלה שלקחתי על עצמי. הכול לטובה, הכול לטובה, רק הראני נפלאות, אני כבר לא מחזיק מעמד. ואז עולה במוחי רעיון. אני נוסע לנתיבות, אל קדוש עליון ה'באבא סאלי'. שם, כך אני מניח, לא אפגוש מישהו מן החצר החסידית שלי או מן המשפחה הקרובה. הירידה לדרום עוברת עלי בהתרגשות ובשמחה, כמה טוב להיתלות באילן גבוה, כבר אינני יכול יותר לבד, אני עומד להשתגע. הבית בנתיבות מלא קדושה, האוויר, הקירות, הספרים, המיטות. ה'באבא סאלי' הקדוש, האדמו"ר המקובל, האיש שברכותיו מתקיימות, יושב מולי בעיניים עצומות ואני מרגיש איך קולי בוגד בי. מתורגמן צמוד מודיע לי שעלי לשטוח את בקשתי והוא יתרגם אותה לערבית. המילים מתלעלעות בפי, בקושי מצליח לדבר ולא בטוח שהמתורגמן

המכשיר אינה אבסולוטית, רק הקדוש ברוך הוא בוחן כליות ולב. ובכל אופן, יש לו שימושים נרחבים בחקירות פליליות ובבדיקות תעסוקה. הודעתי שאני לוקח מונית ובא מייד, אין לי שום בעיה להיבדק בפוליגרף. הפוליגרף אותת מייד שאני דובר אמת. שבוע של דיונים, בדיקות אמניות וחקירות צולבות, הביאו למסקנה המרנינה. אני זכאי לקבל את החזר שווי היהלומים, כולם, אחד מהם אינו נעדר. אני כל כך מאושר, ממש לא מאמין, זה הרגע שבו אני משתף את רעייתי ההמומה בסיפור כולו. כשהמתאה בידי אני מרים את הטלפון לקול צלצול עקשן. מהעבר השני אני שומע את קולו השפוף של ידידי, סוחר יהלומים ותיק ומשופשף. "אוי, יוסף יוסף, אני מבין שגם אתה נפלת, מה?". "נפלתי? למה אתה מתכוון?". "מה, לא טסת לבלגיה לפני שבועיים? אה, אז כנראה לא שמעת על הנפילה הגדולה וטרם הבנת שרק הפסדת. אתה סוחר חדש, אפשר לסובב אותך, אני סוחר ותיק, לא מבין איך זה קרה לי". וככה אני שומע על ירידת ערך היהלומים ביותר מעשרים אחוז, שזו נקראת לכל הדעות ירידת ענק. "הסוחר הבלגי, שועל היהלומים, וודאי נתן לך להבין שאתה מבצע עסקת חיים. אני בטוח שהוא לא עדכן אותך בצניחת הערך הדרמטית. לך תבדוק את חשבונות התשלומים ותגיע למסקנה העגומה, ואין לך על מי להתלונן, אף אחד אינו אשם, גם לא הסוחר, הוא נהג כחוק. אוי, אילו היה לי עכשיו כסף הייתי רוכש יהלומים במחירי הפסד ומוכר אותם בעוד חודש חודשיים, אז צפויים הערכים לזנק, יהלומים תמיד שומרים על ערכם, רק שצריך לדעת מתי למכור אותם". זהו, עד כאן הסיפור שלי. אכן, רכשתי שתי חבילות יהלומים בסכום שהיה בידי ומכרתי אותן ברווח גדול מאוחר יותר. זיכני ה' יתברך לקבל יהלום נוצץ מגנני מרום, והוא הידיעה כי הנהגת ה' עטופה תמיד ברחמים והכול לטובה. גם אם החשכה מסתירה לפעמים את נצנוץ היהלום הזה!...

בכלל מבין אותי ומה הוא כבר מעביר ל'באבא סאלי'. אבל המתורגמן מדבר במרץ ואני עוצר את נשימתו. ביצה קשה, פתאום אני רואה שמגישים לי ביצה קשה ומבין שה'באבא סאלי' ביקש שאברך ואוכל כאן מולו. ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם... שהכל נהיה בדברו. והכל לטובה. אחר כך נראה ה'באבא סאלי' מתנמנם. כוסית ערק, עכשיו מגישים לי כוסית ערק חריף ואני מבין שזו הוראה מן הצדיק. שותה את הערק ודי. מה די? מה יהיה עם היהלומים? מה עם השידוך? עם ההפסד הנורא? עם הסוד? כשאני עומד בדלת לוחש לי המתורגמן: "הצדיק בירך שלא יקרה לך כל נזק, שמעת ר' יהודי? כל נזק והפסד, תשמע שוב ותתחזק". הדרך מנתיבות לבני ברק עוברת בחטף, מה פירוש שום נזק. זה אומר שאני עומד לגלות את חבילת היהלומים? יותר ויותר אני חשוב שהיא בכל אופן נגנבה ממני בטיסה. אין סיכוי שאגלה אותה, ואין גם סיכוי שאצליח להוכיח לחברת הביטוח שהיהלומים נגנבו. רגע אחד, למה שלא אנסה, מה יש לי להפסיד. מייד בשובי אני יוצר קשר עם נציג חברת הביטוח ומספר לו דברים כהווייתם. "שמע, מר יוסף, אתה מבין בעצמך שכל אחד יכול לביים גנבה ולהרוויח כפליים, אין לנו שום הוכחה שלא אתה הגנב של עצמך". "ובכל אופן", אני מתעקש, "נסה לברר אם יש סעיף כזה, היהלומים אינם איתי וזו עובדה. והם מבוטחים, אני מאמין שכבר היו דברים מעולם, הרי הגנב אינו מותיר הוכחה אחריו כאשר הוא גונב". הפקיד מבטיח לברר ואני מנסה להיאחז באמונה שהכל לטובה, פשוט הכל לטובה. כעבור יומיים מתקשרים אלי מן הביטוח ומודיעים לי שאני מוזמן לבדיקת פוליגרף. הפוליגרף (מכונת אמת) בודק אמניות, יש לו חיישנים מיוחדים המודדים לחץ דם, דופק ורמת מוליכות חשמל בעור. כאשר אדם משקר, הערכים הללו עולים. הנבדק המחובר למכשיר נשאל שאלות שונות, ביניהן שאלות סרק, ועל פי המדדים הפיזיולוגיים הללו מאותת המכשיר כאשר הוא משקר. כמובן שאמניות

אחים יקרים!

סיפור מופלא זה, הוא עוד הוכחה זועקת שכל תקלה בחיינו, כל שיבוש, כל דחיה, כל משהו שלא הולך כצפוי – הכל מחושב, הכל מנוהל, הכל מסודר מתוך מטרה טובה, למען יושבי תבל וברואיו. וככל שחיים בצורה הזו, ככל שמעצימים את האמונה שהכול לטובה, ככל שברור לנו שכל תקלה היא חלק מתוכנית לטובתנו ולמעננו – כך זוכים לחיות חיים רגועים ושלווים, טובים ובטוחים, וגם רואים עין בעין בחסד ה' ובישועתו. האמונה האמיתית היא להפנים שכל מה שמגיע אליך נגזר מבורא עולם, אין מקרה, הכול ממנו, והכול לטובה אמיתית. אם אדם יתמיד בהבנה שהכול מגיע ממנו והכול לטובתו האמיתית יזכה לנחת ושמחה, יהיה רגוע ושלם הרבה יותר. גם אם קצת קשה וכואב, גם שלפעמים לא נעים, בסופו של יום יתברר לך כמה הכול עטוף בטוב. הנחמה האמיתית שלנו תבוא בזמן הגאולה, בה יתגלה אלינו הקדוש ברוך הוא וייראה לנו במציאות שכל מה שעבר עלינו בעולם הזה היה מדוקדק עד לפרט האחרון, וכל קושי ומכאוב שעברנו יתברר לנו אז כהצלה וטובה אמיתית. כי הקדוש ברוך הוא שהביא אותנו לתוך החושך הוא גם זה שידליק לנו את האור!...

בברכת התורה  
הרב יואל ארזי

### העלון מוקדש

לרפואת שפרה בת ציפורה, לרפואת הילד יעקב בן רבקה חיה

ולרפואת אבישי יוסף בן שרה

לרפו"ש בתוך שאר חולי ישראל